

Objavljeno 08.11.2013. u 17:27

a u sdp-u su navodno ljuti...

Radoš: HNS-ovo "protiv" raspisivanja referenduma ne ugrožava koaliciju

HNS-ova odluka da u Saboru ne podrži raspisivanje referenduma o ustavnom definiranju braka ne ugrožava funkcioniranje Vlade ni vladajuće koalicije, izjavio je danas predsjednik HNS-ova kluba zastupnika Jozo Radoš.

Radoš je novinarima u Saboru kazao kako su se prijepori oko toga treba li zatražiti ocjenu ustavnosti referenduskog pitanja pojavili još u vrijeme konzultacija među strankama.

"Ovdje je riječ o tri velike i važne teme - pravu građana na referendumsko izjašnjenje, zaštiti prava manjina i Ustavu. Smatramo da nismo stvorili preduvjete da tako ozbiljne i velike teme sređujemo na pravi način", rekao je Radoš.

Smata mu što Sabor nije prihvatio prijedlog Kluba nezavisne Jadranke Kosor i HGS-a da se od Ustavnog suda zatraži ocjena ustavnosti referenduskog pitanja, s obzirom da, kako kaže, postoje ozbiljne sumnje da se njime ugrožavaju prava jedne manjine.

Uvjeren je da je Sabor time donio odluku da je to pitanje ustavno, bez prethodne rasprave utemeljene na stručnim mišljenjima. "U takvim okolnostima HNS nije mogao biti za, nije želio prihvatiti tu odgovornost, jer se radi o tri najviša pitanja vrijednosti demokratskog društva", istaknuo je Radoš.

Upozorio je da nisu definirane nadležnosti Sabora, Vlade i Ustavnog suda te zaključio da se pitanja

nadležnosti moraju riješiti. "Ne može biti pitanje hoću li ja komunicirati s nekim ili neću, nego moraju postojati jasna pravila kada ta najviša tijela, a među njima je i Ustavni sud, moraju komunicirati", ustvrdio je.

Odbio je tumečenje da je HNS time doveo u neugodan položaj najvećeg koalicijskog partnera SDP, koji je sam morao 'odraditi' raspisivanje referenduma.

"Dio odluka koje su donesene donijeto je protivno našoj volji. Naš prijedlog, kojega smo podržali iako nismo uputili jer je već bio u proceduri, da se traži mišljenje Ustavnog suda nije prihvaćen. Jednako tako, nije bilo ideja i prihvaćeni su amandmani HDZ-a bez konzultacija s HNS-om i uz naše suzdržano stajalište. Prema tome, to su odnosi koji od prije nisu bili do kraja usklađeni. To nije bio nikakav udar na SDP i tu ne bi trebalo biti poteškoća. Svatko odgovara za svoju poziciju", protumačio je Radoš.

U SDP- u ljuti

U SDP-u su, kako doznaje [Jutarnji list](#), bili ljuti i iznenađeni postupkom HNS-a. Iako se na sjednici Kluba zastupnika SDP-a danas nije o tome službeno raspravljalo, u kuloarima su se ipak mogli čuti neki komentari.

- Smatramo da se HNS ponio jako nekorektno, reklo nam je nekoliko članova stranke. Iz HNS-a, navodno, SDP-ovcima nisu ni najavili kako će postupiti.

Protiv raspisivanja referenduma bio je i IDS, koji je također bio za to da pitanje ide na Ustavni sud.

Zanimljivo je da su neki zastupnici oko pitanja ocjene ustavnosti zadnjih dana stalno mijenjali mišljenje. Tako je laburist Dragutin Lesar koji je tvrdio kako ne treba ići s pitanjem na Ustavni sud, te izjavio kako će biti za tu opciju samo ako za to budu svi klubovi vladajuće koalicije, danas ipak glasovao za slanje pitanja na ocjenu ustavnosti.

SDSS-ovac Milorad Pupovac najprije je bio za varijantu Ustavni sud, a potom je na sjednici Odbora za Ustav u četvrtak kazao kako to nije potrebno.

Naposljetku, o prijedlogu Kosor nije ni glasovao jer u tom trenutku nije bio u sabornici. Sef Sabora, pak, Josip Leko prije nekoliko dana je izjavio kako misli da "treba iskoristiti nezavisnost Ustavnog suda kako bi provjerili cijelu referendumsku problematiku s formalnog i suštinskog stajališta", no danas je glasovao kao i ostali SDP-ovci.

Strani mediji: Konzervativne katoličke udruge žele zabraniti istospolne brakove

Strane novinske agencije izvijestile su u petak da je Hrvatska za 1. prosinca raspisala referendum o tome hoće li se brak ustavno definirati kao zajednica muškarca i žene, interpretirajući to kao odlučivanje o zabrani istospolnih brakova.

Talijanska novinska agencija ANSA izvijestila je da je hrvatski parlament velikom većinom glasova odlučio raspisati referendum na inicijativu "konzervativne katoličke udruge" koja se protivi

"hipotetskom uvođenju istospolnih brakova".

Agencija dodaje da je tema izazvala uzavrelu višemjesečnu društvenu raspravu u "90-postotnoj" katoličkoj zemlji i navodi da aktivisti za zaštitu prava homoseksualaca inicijativu smatraju diskriminatornom.

Austrijska APA javlja da je raspisan referendum o tome hoće li ustavna definicija braka glasiti da je to "zajednica muškarca i žene", dodajući da se "neizravno" radi o zabrani istospolnih brakova. Naglašava se da će li, bude li rezultat referenduma "za", to automatski postati dio ustava, iako je vladajuća većina u parlamentu to isprva pokušala spriječiti, ali je reterirala nakon upozorenja ustavnog suda.

APA piše kako je referendum plod inicijative "s Crkvom povezane organizacije U ime obitelji", koja je prikupila 750 tisuća važećih potpisa građana. Vlada lijevog centra, dodaje agencija, referendum smatra diskriminatornim, ali ga nije pokušala spriječiti ispitujući ustavnost referenduskog pitanja.

Francuski AFP piše da je Sabor odobrio održavanje referenduma "protiv istospolnog braka" većinom glasova zastupnika unatoč protivljenju aktivista za prava homoseksualaca koji kažu da se radi o diskriminaciji.

Također se navodi kako je Hrvatski sabor djelovao na osnovu prikupljenih više od 700 tisuća potpisa "konzervativne skupine U ime obitelji" koja želi da se brak definira kao zajednica muškarca i žene. AFP navodi da u hrvatskom ustavu trenutačno nema definicije braka.

Agencija objašnjava da istospolni brak u Hrvatskoj nije dopušten, ali da konzervativci žele blokirati takvu mogućnost pošto je vlada najavila legalizaciju registriranog istospolnog partnerstva.

Naglašava se da će ovo biti prvi referendum na inicijativu građana od hrvatske samostalnosti i da odaziv nema utjecaja na konačan ishod.

AFP piše nadalje da su 'gay' pitanja osjetljiva stvar u Hrvatskoj, zemlji u kojoj "Crkva ima posebno utjecajnu ulogu". Dodaje se da skupina "U ime obitelji" odbija optužbe o homofobiji i "zauzvrat osuđuje agresivne poteze skupina za homoseksualna prava".

Ženske udruge zatražit će ocjenu ustavnosti referenduskog pitanja

Ženske udruge Kontra, Rišpet i Ženska mreža Hrvatske izvijestile su danas da će u srijedu, 13. studenog, Ustavnom sudu predati prijedlog za ocjenu ustavnosti sadržaja referenduskog pitanja, nakon što je Hrvatski sabor danas raspisao referendum na kojemu će građani odlučiti jesu li za to da se brak Ustavom definira kao životna zajednica muškarca i žene.

Ako se takva odluka Hrvatskog sabora provede, po prvi put u Hrvatskoj povijesti na referendumu će se odlučivati o ljudskim pravima, točnije rečeno o trajnom zaustavljanju napretka u zaštiti ljudskih prava jedne manjinske skupine, upozoravaju ženske grupe pitajući se što se može očekivati u budućnosti i čija će se ljudska prava sljedeći put naći na referendumu.

"Hoćemo li na ovakav način raspravljati o pobačaju, smrtnoj kazni ili pravima nacionalnih manjina?", pitaju Kontra, Rišpet i Ženska mreža Hrvatske.

U zajedničkom priopćenju ističu da se ni Vlada niti Hrvatski sabor nisu dosad službeno očitovali o sadržaju referenduskog pitanja, dok se Ustavni sud, na svoju inicijativu, isključivo očitovao o proceduri, ali ne i o ustavnosti samoga pitanja.

"Riječ je o pitanju ljudskih prava, a Hrvatski sabor prije odluke o raspisivanju takvog referenduma nije čak ni zatražio Ustavni sud za mišljenje", upozoravaju grupe te podsjećaju kako su za vrijeme javne rasprave članovi Vlade i vladajuće stranke u Hrvatskom saboru, iako svjesni da se radi o pitanju ljudskih prava, odbili iskoristiti svoje ovlasti da spriječe raspisivanje referenduma.

Time su, smatraju, još jednom pokazali političku neodgovornost i demokratsku nezrelost, pa će aktivistkinje i aktivisti za zaštitu ljudskih prava učiniti ono što je Hrvatski sabor propustio učiniti - uputiti prijedlog za ocjenu ustavnosti sadržaja referenduskog pitanja.

Kontra, Rišpet i Ženska mreža Hrvatske također podsjećaju na tumačenje pučke pravobraniteljice i pravobraniteljice za ravnopravnost spolova da bi odredba u Ustavu kojom bi se brak definirao kao zajednica žene i muškarca bila protivna člancima 3. i 14. Ustava, te bi predstavljala dovođenje izvanbračnih i istospolnih zajednica u nepovoljniji položaj.

Zelena stranka: Sramotno SDP-ovo protivljenje ocjeni ustavnosti referenduskog pitanja

Zelena stranka danas je sramotnim ocijenila stav SDP-a da Ustavnom sudu na ocjenu ne pošalje referendusko pitanje na koje će 1. prosinca građani odgovarati žele li da se Ustavom brak definira kao zajednica muškarca i žene, ocjenjujući takvo pitanje sramotnim zadiranjem u ljudska prava.

"Neka se pogledaju u ogledalo svi oni koji su u Saboru digli ruku za raspisivanje ovakvoga referenduma i koji će se sutra ponovo uslikavati po gay paradama i zazivati poštivanje ljudskih prava u Hrvatskoj", navode iz Zelene stranke u priopćenju.

Ističu kako su za HDZ znali da zbog svojih birača "moraju glumiti da su homofobna klerikalna družina", ali da su od SDP-a ipak očekivali iskorak ka profilaciji Hrvatske u modernu europsku državu.

"Za zaključiti je samo da nam uz ovakav SDP, HDZ niti ne treba", kažu u Zelenoj stranci.

Nužnim smatraju da se "i uz sramotno ponašanje SDP-a" Ustavnom sudu ipak na ocjenu pošalje referendusko pitanje, koje smatraju "sramotnim zadiranjem u ljudska prava u 3. mileniju".

(H)

Foto: Arhiv CROPIX